Sayı: 24561

22 Ocak 2016

Saat: 10:00

İllerde Yaşam Endeksi, 2015

Son yıllarda ekonomik boyutun yanı sıra yaşamın diğer boyutlarını da içine alan bir kavram olan toplumsal ilerlemenin ölçümüne yönelik çalışmalar yoğunluk kazanmıştır. Birey odaklı bu yeni ölçümde objektif ölçütler ve bireylerin öznel algıları birlikte kullanılmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu, ilk defa yayımlanan illerde yaşam endeksi ile bireylerin ve hanehalklarının yaşamını objektif ve subjektif göstergeler kullanarak yaşam boyutları ayrımında il düzeyinde ölçmeye, karşılaştırmaya ve zaman içinde izlemeye yönelik bir endeks çalışması yapmıştır. Çalışmanın amacı, ildeki yaşamın tüm boyutları ile izlenmesine ve iyileştirilmesine altlık oluşturacak bir gösterge sistemi geliştirmektir.

İllerde yaşam endeksi; konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik, sivil katılım, altyapı hizmetlerine erişim, sosyal yaşam ve yaşam memnuniyeti olmak üzere yaşamın 11 boyutunu kapsamakta ve 41 gösterge ile temsil edilen bu boyutları tek bir bileşik endeks yapısı içinde sunmaktadır. Endeks 0 ile 1 arasında değer almakta ve 1'e yaklaştıkça daha iyi bir yaşam düzeyini ifade etmektedir. Konuya ilişkin ayrıntılı bilgi bu haber bülteni ekinde verilmiştir.

Yaşam endeksinde ilk sırayı Isparta aldı

Isparta, yaşam endeksinde en yüksek endeks değeri 0,6745 ile ilk sırayı aldı. Isparta'yı sırasıyla 0,6737 ile Sakarya ve 0,6553 ile Bolu takip etti. Endekste son sırayı en düşük endeks değeri 0,2765 ile Muş aldı. Muş'u sırasıyla 0,2936 ile Mardin ve 0,2975 ile Ağrı takip etti.

İllerde yaşam endeksi, 2015

Konut endeksinde ilk sıra Sakarya'nın oldu

Barınma ve yaşam alanı olarak kullanılan ve özellikleri itibariyle birey ve hanehalkının yaşam kalitesinde etken olan konut boyutu endeksinde en yüksek değeri 0,9369 ile Sakarya aldı. Sakarya'yı sırasıyla 0,9304 ile Sinop ve 0,9247 ile Bolu takip etti. Ardahan ise en düşük konut endeks değeri 0,0860 ile son sırayı aldı. Ardahan'ı sırasıyla 0,1647 ile Ağrı ve 0,1675 ile Mardin takip etti.

Çalışma hayatı endeksinde ilk sırayı Zonguldak aldı

Kişilerin maddi olarak daha çok kaynağa erişebildiği bir hayat sürmelerini sağlayan, onlara yeteneklerini geliştirme, toplum içinde yararlı hissetme ve özgüvenini arttırma yoluyla yaşamını iyileştirme imkânı sunan çalışma hayatı boyutunda en yüksek endeks değerini 0,7921 ile Zonguldak aldı. Zonguldak'ı 0,7063 ile Bilecik ve 0,7023 ile Kütahya takip etti. Çalışma hayatında son sırayı en düşük değer 0,0890 ile Batman aldı. Batman'ı 0,0956 ile Mardin ve 0,1663 ile Şırnak takip etti.

Gelir ve servet endeksinde İstanbul ilk sırayı aldı

Kişilerin temel ihtiyaçlarını karşılama ve ekonomik ve kişisel risklere karşı korunma imkânı sunan gelir ve servet boyutunda en yüksek endeks değerini 0,8788 ile İstanbul aldı. İstanbul'u sırasıyla 0,7972 ile Ankara ve 0,6553 ile İzmir izledi. Gelir ve servet endeksinde son sırayı 0,0191 ile Adıyaman aldı. Adıyaman'ı sırasıyla 0,0646 ile Ağrı ve 0,0740 ile Ardahan takip etti.

Sağlık endeksinde ilk sıra Isparta'nın oldu

Bireylerin genel sağlık durumu, sağlık altyapısı ve imkânlarının yeterliliği, sağlık hizmetlerinden memnuniyet açısından yaşam kalitesi ile doğrudan ilgili olan sağlık boyutu endeksinde en yüksek değeri 0,8408 ile Isparta aldı. Isparta'yı sırasıyla 0,8023 ile Bolu ve 0,7695 ile Rize takip etti. Sağlık endeksinde son sırayı 0,3014 ile Ağrı aldı. Ağrı'yı, 0,3192 değeri ile Kilis ve 0,3308 ile Şırnak izledi.

Eğitim endeksinde ilk sırayı Tunceli aldı

Bireylerin topluma ve ekonomiye verimli bir şekilde katılması için gerekli bilgi, beceri ve yeterliliklerin sağlanmasında büyük öneme sahip eğitim boyutu endeksinde ilk sırayı 0,7468 değeri ile Tunceli aldı. Tunceli'yi sırasıyla 0,7370 ile Isparta ve 0,7036 ile Amasya izledi. Eğitim endeksinde en düşük endeks değeri 0,0966 ile son sırayı Hakkâri aldı. Hakkâri'yi, 0,1634 değeri ile Şırnak ve 0,2045 ile Ağrı takip etti.

Çevre endeksinde ilk sıra Kastamonu'nun oldu

Bireylerin mevcut ve gelecekteki sağlığına ve sürdürülebilir yaşamına doğrudan etkisi bulunan çevre boyutuna ilişkin endekste ilk sırayı 0,8111 değeri ile Kastamonu aldı. Kastamonu'yu sırasıyla 0,7949 ile Karabük ve 0,7558 ile Bilecik izledi. Çevre endeksinde en düşük endeks değeri 0,1955 ile son sırada Iğdır yer aldı. Iğdır'ı, 0,2469 ile Muş ve 0,3111 ile Hakkâri takip etti.

Güvenlik endeksinde ilk sırayı Artvin aldı

Bireylerin en temel ihtiyaçlardan biri olan ve diğer yaşamsal faaliyetlerini sürdürmeleri için ön koşul sayılabilecek güvenlik boyutu endeksinde en yüksek endeks değeri 0,8222 ile ilk sırayı Artvin aldı. Artvin'i 0,7860 ile Sinop ve 0,7697 ile Gümüşhane izledi. Güvenlik endeksinde son sırayı 0,3210 ile Muğla aldı. Muğla'yı, 0,4041 ile Kilis ve 0,4114 ile Antalya takip etti.

Sivil katılım endeksinde ilk sıra Sakarya'nın oldu

İnsanların yaşadıkları ilde yaşamını ilgilendiren konularda taleplerini, isteklerini duyurması ve yönetime katkı sağlaması açısından önemli bir boyut olan sivil katılımda en yüksek endeks değeri 0,7967 ile ilk sırayı Sakarya aldı. Sakarya'yı sırasıyla 0,6512 ile Kocaeli ve 0,6179 ile Sivas takip etti. Sivil katılım endeksinde son sırayı 0,1017 ile Hakkâri aldı. Hakkâri'yi, 0,1433 ile Ağrı ve 0,1773 ile Muş takip etti.

Altyapı hizmetlerine erişim endeksinde İstanbul ilk sırayı aldı

Yaşanılan alanda altyapı hizmetlerine erişilebilme kapasitesi ve memnuniyetini göstermesi açısından yaşam kalitesinin önemli bir boyutunu temsil eden altyapı hizmetlerine erişimde, en yüksek endeks değeri 0,9592 ile ilk sırayı İstanbul aldı. İstanbul'u 0,7483 değeri ile İzmir ve 0,7355 ile Ankara izledi. Altyapı hizmetlerine erişim endeksinde en düşük değer 0,0320 ile son sırayı Hakkâri aldı. Hakkâri'yi, 0,0989 ile Muş ve 0,1604 ile Ardahan takip etti.

Sosyal yaşam endeksinde ilk sırayı İstanbul aldı

Güçlü toplumsal ilişkilere, çeşitli sosyal faaliyetlere sahip olma yoluyla bireylerin sağlık, çalışma hayatı gibi diğer yaşam boyutlarını da olumlu etkileyen sosyal yaşam endeksinde ilk sırayı 0,6747 ile İstanbul aldı. İstanbul'u sırasıyla 0,6534 değeri ile Uşak ve 0,6441 ile Bolu izledi. Sosyal yaşam endeksinde en düşük değer 0,1912 ile Şırnak son sırada yer aldı. Şırnak'ı sırası ile 0,1965 ile Mardin ve 0,2034 ile Adıyaman takip etti.

Yaşam memnuniyeti endeksinde ilk sıra Sinop'un oldu

İnsanların yaşamlarının farklı zamanlarında ve alanlarında ortaya çıkan ihtiyaç ve isteklerinin karşılanmasından doğan tatmin düzeyini ifade eden yaşam memnuniyeti boyutunda en yüksek endeks değeri ile ilk sırayı Sinop aldı. Sinop'u sırasıyla 0,9655 ile Afyonkarahisar ve 0,9510 ile Bayburt takip etti. Yaşam memnuniyeti endeksinde son sırayı Tunceli aldı. Tunceli'yi sırasıyla 0,1062 ile Osmaniye ve 0,1875 ile Diyarbakır izledi.

AÇIKLAMALAR

İllerde yaşam endeksi göstergelerinin normalize edilmesinde min-maks yöntemi kullanılmıştır. Bileşik endeks hesabı, boyutların ve aynı boyut altındaki göstergelerin eşit ağırlık aldığı hiyerarşik eşit ağırlıklandırma yöntemine göre yapılmıştır.

www.tuik.gov.tr

TS24561

Bilgi için: Arzu ERATAK

Telefon: +90 312 410 05 29

e.posta: arzueratak@tuik.gov.tr

/ tuikbilgi

/ tuikbilgi